

Na osnovu čl. 4.2 i 4.8. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i člana 33. Metodologije za izradu tarifa za usluge distribucije električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 89/11 i 90/14), rješavajući po zahtjevu Javnog preduzeća za komunalne djelatnosti "Komunalno Brčko" d.o.o. Brčko, broj 03-02873/21 od 4. oktobra 2021. godine, na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 15. decembra 2021. godine, donijeta je

ODLUKA

O TARIFAMA ZA USLUGE DISTRIBUCIJE ELEKTRIČNE ENERGIJE U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet)

Ovom Odlukom utvrđuju se tarife, odnosno cijene distribucije električne energije izražene kroz tarifne stavove, koji služe za obračun i naplatu usluga distribucije električne energije od kupaca električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Potrebni godišnji prihod)

Javnom preduzeću za komunalne djelatnosti "Komunalno Brčko" d.o.o. Brčko (u daljnjem tekstu: Komunalno Brčko) za djelatnost distribucije električne energije određuje se potrebni godišnji prihod u iznosu od 13.681.368 KM.

Član 3.

(Tarifni stavovi)

Tarifni stavovi za usluge distribucije električne energije za kupce u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine su sljedeći:

Opis			Tarifni stavovi za usluge distribucije električne energije*					
			Obračunska snaga		Aktivna električna energija		Prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija	
Kategorije potrošnje i grupe kupaca		Jedinica mjere	KM/kW/mjesec		feninga/kWh		feninga/kvarh	
Naziv kategorije	Naziv grupe	Sezona	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)
		Doba dana						
35 kV		VT	2,69		0,73		2,40	
		MT			0,37			
10 kV		VT	6,81		1,57		3,02	
		MT			0,78			
0,4 kV – javna rasvjeta		ST			6,16			
0,4 kV – ostala potrošnja	1 TG	VT	11,50		2,22		4,19	
		MT			1,11			
	2 TG	ST	3,41	2,62	4,31	3,31	4,30	3,31
		VT			7,67	5,90		
3 TG	VT			3,84	2,95			
	MT							
0,4 kV – domaćinstva	1 TG	ST	1,95	1,50	4,18		3,22	
		VT			5,57		4,29	
	MT	2,79			2,14			

*Tarifni stavovi ne sadrže iznos poreza na dodatu vrijednost.

Član 4.
(Obračunska snaga)

Obračunska snaga iznosi 5 kW za tarifne grupe kupaca iz kategorija potrošnje na 0,4 kV kod kojih se obračunska snaga ne utvrđuje mjerenjem (2. i 3. tarifna grupa iz kategorije *ostala potrošnja*, 1. i 2. tarifna grupa iz kategorije *domaćinstva*).

Član 5.
(Tarifni stavovi prema sezonama i dobu dana)

- (1) Tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema sezoni, i to:
 - a) u višoj sezoni (VS) od 1. oktobra do 31. marta,
 - b) u nižoj sezoni (NS) od 1. aprila do 30. septembra.
- (2) Tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
 - a) veći dnevni tarifni stavovi (VT) od 6 do 22 sata tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 7 do 23 sata tokom ljetnog računanja vremena,
 - b) manji dnevni tarifni stavovi (MT) od 22 do 6 sati tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 23 do 7 sati tokom ljetnog računanja vremena.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, za kategoriju potrošnje domaćinstva tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
 - a) veći dnevni tarifni stavovi (VT) od 7 do 13 sati i od 16 do 22 sata tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 8 do 14 sati i od 17 do 23 sata tokom ljetnog računanja vremena,
 - b) manji dnevni tarifni stavovi (MT) od 13 do 16 sati i od 22 do 7 sati tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 14 do 17 sati i od 23 do 8 sati tokom ljetnog računanja vremena, te nedjeljom.

Član 6.
(Obaveza objave tarifnih stavova)

Komunalno Brčko dužno je na odgovarajući način objaviti tarifne stavove i relevantne odredbe ove Odluke, te ih učiniti dostupnim svim kupcima na području Brčko Distrikta BiH.

Član 7.
(Završne odredbe)

- (1) Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 1. januara 2022. godine.
- (2) Dispozitiv Odluke objavljuje se u “Službenom glasniku BiH” i službenom glasilu Brčko Distrikta BiH.

Obrazloženje

Shodno Odluci o osnivanju javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko (“Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH”, br. 20/07, 21/07, 24/08 i 33/09), Komunalno Brčko dužno je omogućiti distribuciju električne energije, te vršiti snabdijevanje korisnika sistema i kupaca električnom energijom na svom području djelovanja.

U skladu sa članom 7. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11, u daljnjem tekstu: Zakon o prijenosu) i članom 10. Zakona o električnoj energiji (“Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH”, broj 27/21), za obavljanje ovih aktivnosti Komunalno Brčko je bilo dužno pribaviti licencu Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljnjem tekstu: DERK), a prema uvjetima, kriterijima i procedurama koje odredi DERK.

Komunalno Brčko je vlasnik licence za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije na području Brčko Distrikta BiH, registracijski broj 05-28-12-216-19/20, izdate Odlukom DERK-a, 7. oktobra 2020. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 67/20) i licence za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriji Bosne i Hercegovine, registracijski broj 05-28-12-223-16/17, izdate Odlukom DERK-a, 11. oktobra 2017. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 75/17).

Tarife za usluge proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom u Brčko Distriktu BiH, saglasno naprijed pomenutim zakonima, regulira i odobrava DERK.

Komunalno Brčko je 4. oktobra 2021. godine dopisom broj 03-02873/21, uputilo DERK-u Zahtjev za pokretanje tarifnog postupka za usluge distribucije i snabdijevanje električnom energijom u okviru univerzalne usluge u Brčko Distriktu BiH.

DERK je 13. oktobra 2021. godine donio Zaključak o pokretanju postupka određivanja tarifnih stavova za usluge distribucije električne energije i tarifnih stavova za snabdijevanje u okviru univerzalne usluge u Brčko Distriktu BiH, broj 04-28-5-264-6/21.

Tarifni postupak je proveden u skladu sa pravilima DERK-a. Obavijest za javnost u postupku određivanja tarifa, koja sadrži informacije o načinu sticanja statusa umješača i održavanju formalne javne rasprave, objavljena je 15. oktobra 2021. godine. U postupku nije bilo subjekata zainteresiranih za dobivanje statusa umješača. Pripremna rasprava održana je 4. novembra 2021. godine putem internet platforme, a formalna javna rasprava 10. novembra 2021. godine u Brčkom. Izvještaj voditelja postupka dostavljen je podnosiocu zahtjeva 30. novembra 2021. godine, koji je svojim obraćanjem 7. decembra 2021. godine saopštio da nema komentara niti primjedbi na dostavljeni Izvještaj voditelja postupka.

Razmatranje podnesenog zahtjeva kroz postupak odobravanja tarifa, u najvećoj mogućoj mjeri mora ispoštovati osnovna načela koja propisuju da će tarife biti pravedne i razumne, ravnopravne, zasnovane na objektivnim kriterijima i opravdanim troškovima i određene na transparentan način. Regulirani subjekt dužan je dokazati da predložena tarifa ispunjava zahtjeve iz zakona BiH i pravila i propisa DERK-a.

Na poslovanje reguliranog subjekta u 2021. godini bitno su utjecala dva faktora: povećanje troška nabavke električne energije koji predstavlja dominantan trošak sa učešćem od preko 77% u ukupnim troškovima poslovanja sa električnom energijom i porast potrošnje krajnjih kupaca od oko 3,5% u odnosu na 2019. godinu (godinu početka pandemije bolesti COVID-19). Komunalno Brčko ima potpisan Ugovor o nabavci i isporuci električne energije za potrebe konzuma u Brčko Distriktu BiH za 2021. i 2022. godinu. Ugovorena nabavna cijena električne energije za 2022. godinu iznosi 10,8855 feninga/kWh, koja uključuje troškove po osnovu plaćanja tarife za usluge prijenosa, tarife za rad nezavisnog operatora sistema, tarife za sistemsku uslugu i troškove balansiranja. Potpisivanjem dvogodišnjeg ugovora, Komunalno Brčko je postiglo cijenu nabavke za 2022. godinu na približno istom nivou kao i za 2021. godinu.

U tabeli 1. dati su podaci za djelatnost distribucije električne energije, i to odobreni troškovi za 2018., 2019. i 2020. godinu, procijenjeni troškovi za 2021. godinu, planirani troškovi za 2022. godinu, te iznos odobrenih troškova za 2022. godinu.

Tabela 1.

	DISTRIBUCIJA Vrsta troškova	2018. i 2019. Odobreno po (KM)	2020. Odobreno (KM)	2021. Procjena (KM)	2022. Zahtjev (KM)	2022. Odobreno (KM)
1.	Materijalni troškovi	1.260.000	1.230.000	950.000	1.360.000	1.158.000
2.	Troškovi usluga	460.000	450.000	250.000	450.000	400.000
3.	Troškovi radne snage	4.300.000	4.400.000	4.604.000	4.700.000	4.532.000
4.	Amortizacija	664.845	857.347	800.000	850.000	825.000
5.	Nematerijalni troškovi	263.000	263.000	253.000	265.000	187.000
6.	Ostali rashodi	60.000	65.000	125.000	120.000	120.000
7.	Troškovi kamata i ostali finansijski troškovi	50.000	80.000	65.000	80.000	65.000
8.	Regulatorna naknada	61.000	70.000	79.000	78.000	78.000
A	Ukupni troškovi i rashodi	7.118.845	7.415.347	7.126.000	7.903.000	7.365.000
B	Ostali prihodi (donirana sredstva i komercijalne usluge)		300.305			250.000
	Potreban prihod (A-B)	7.118.845	7.115.042	7.126.000	7.903.000	7.115.000

Komunalno Brčko je u svom zahtjevu zatražilo povećanje distributivne mrežarine od 6,75% za sve kategorije kupaca. Operativne i kapitalne troškove djelatnosti distribucije za 2022. godinu, Komunalno Brčko je planiralo u iznosu od 7.903.000 KM, što je za 11% više od odobrenog iznosa u prethodnom tarifnom postupku.

Komisija usmjerava svoja razmatranja na sve elemente u troškovnoj strukturi koje je isticao podnosilac zahtjeva, analizu troškova i prihoda izloženu u Izvještaju voditelja postupka, činjenici da nije bilo komentara podnosioca zahtjeva tokom cijelog postupka, te cjelovitom opservacijom odlučuje o podnijetom zahtjevu. Tragom takve obaveze, Komisija izlaže svoja sljedeća stanovišta:

Kod određivanja *troškova materijala*, Komisija smatra razumnim odobriti troškove materijala u 2022. godini u visini od 1.158.000 KM, što predstavlja usklađivanje vrijednosti ovog troška sa aktuelnim vrijednostima koje su realizirane tokom 2021. godine.

Mada su *Troškovi usluga* planirani u vrijednosti od 450.000 KM, primjetno je da su značajno smanjeni u 2021. godini. Komunalno Brčko je u svom odgovoru na formalnoj javnoj raspravi, obrazložilo svoj zahtjev planom da određene usluge izvrše eksterni dobavljači, povećanim troškovima telekomunikacionih usluga za potrebe AMM sistema i njegovo proširenje u aplikativnom dijelu te za troškove tekućeg održavanja aplikativnih softvera. Komisija smatra da je iznos ovog troška potrebno prilagoditi na nižu vrijednost od odobrene iz predhodnog tarifnog postupka, te ga odobrava u vrijednosti od 400.000 KM.

Na poziciji *troškova radne snage* za djelatnost distribucije električne energije u 2022. godini, Komunalno Brčko je zahtijevalo iznos od 4.700.000 KM. U odgovoru na pitanje sa javne rasprave, pojašnjeno je da je u Planu poslovanja za 2022. godinu planirano popunjavanje upražnjenih pozicija u skladu sa sistematizacijom radnih mjesta. Komisija i ovaj put podvlači da pitanje visine troška radne snage prevashodno zavisi od efikasne alokacije administrativnog osoblja koji se povezuju sa poslovima distribucije električnom energijom u JP Komunalno Brčko. Komisija na poziciji troškova radne snage za 2022. godinu odobrava iznos od 4.532.000 KM, što je 3% više u odnosu na odobreno iz predhodnog tarifnog postupka i smatra da se ovim povećanjem ostavlja dovoljno prostora reguliranom subjektu da planira troškove plata i ostalih primanja zaposlenih u djelatnosti distribucije u skladu sa odgovarajućom sistematizacijom radnih mjesta.

Komunalno Brčko je zatražilo odobrenje *troška amortizacije* za 2022. godinu u iznosu od 850.000 KM kao rezultat obračuna amortizacije na sredstva koja koristi i sredstva koja planira nabaviti. Budući da Skupština Brčko Distrikta BiH nije usvojila Plan investicija za 2022. godinu, Komisija izražava sumnju da će, zbog dužine trajanja tenderskih procedura, sve planirane investicije kada se odobre teretiti amortizaciju od početka 2022. godine. Stoga, odobrava ukupnu sumu troška amortizacije za 2022. godinu u vrijednosti od 825.000 KM.

Uvidom u kategoriju *nematerijalni troškovi* iz prethodnog perioda, vidljivo je da su isti u velikoj mjeri konstantni. U planu za 2022. godinu Komunalno Brčko ističe da će cijena bankarske garancije za nabavku električne energije biti povećana. Komisija odobrava ovaj trošak u vrijednosti od 187.000 KM što je ujedno i zahtijevana vrijednost, ako se iz ove kategorije troškova isključi regulatorna naknada, koja se u ovoj Odluci posebno prikazuje, a regulirani subjekt ga knjiži na ovoj poziciji.

Povećanje troška grupe *ostali rashodi*, Komunalno Brčko je obrazložilo povećanjem troškova sudskih postupka po presudama, naknade štete usljed kvarova na uređajima, rashoda po osnovu refundacije bolovanja i sl. Također, značajan iznos spornih potraživanja po preporuci Ureda za reviziju će nakon procjene naplativosti potraživanja, biti planiran za indirektan otpis. Budući da je ovu troškovnu poziciju teško precizno planirati, Komisija smatra da je razumno odobriti iznos od 120.000 KM, što je ujedno i planirani iznos Komunalnog Brčko za 2022. godinu.

Trošak kamata i ostali finansijski troškovi: Komisija smatra značajnim da Komunalno Brčko redovno izmiruju svoje obaveze, te da u prethodne dvije godine nije bilo plaćanja kamata za kašnjenje u plaćanju računa za nabavku električne energije. Također, budući da Komunalno Brčko planira uzeti novi kredit krajem 2022. godine kojim bi finansiralo nabavku opreme i mašina, Komisija odobrava *trošak kamata i ostale finansijske troškove* u iznosu od 65.000 KM, što je ujedno i procjena vrijednosti tekuće godine.

Podnosiocu zahtjeva se kao opravdani trošak priznaje iznos od 78.000 KM po osnovu obaveze plaćanja regulatorne naknade propisane Odlukom o utvrđivanju regulatorne naknade za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 58/21).

Ostali prihodi: Komunalno Brčko u sklopu svog poslovanja ostvaruje značajne prihode po osnovu aktivnosti koje su vezane za djelatnost distribucije i snabdijevanja: priključci na mrežu, povećanje priključne snage, izdavanje saglasnosti, usluge građanima itd. Budući da se usluge održavanja javne rasvjete i usluge građanima u Brčko Distriktu BiH mogu smatrati uslugama koje se obavljaju na komercijalnoj osnovi, Komisija smatra opravdanim da se ukupni operativni i kapitalni troškovi distribucije umanje za vrijednost od 250.000 KM.

Sagledavajući dostavljenu dokumentaciju i odgovore iznijete na formalnoj javnoj raspravi, te naknadno dostavljena obrazloženja vezana za amortizaciju na donirana sredstva, Komisija u potpunosti prihvata argumentaciju voditelja postupka pri određivanju iznosa pojedinih troškova datih u tabeli 1, te odobrava iznos od 7.115.000 KM u svrhu servisiranja operativnih i kapitalnih troškova djelatnosti distribucije za 2022. godinu.

Svi tarifni stavovi donose se u skladu sa Metodologijom za izradu tarifa za usluge distribucije električne energije u Brčko Distriktu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 89/11 i 90/14, u daljnjem tekstu: Metodologija).

U cilju određivanja distributivne mrežarine, odnosno tarifnih stavova za usluge distribucije električne energije u Brčko Distriktu BiH, pored operativnih i kapitalnih troškova, potrebno je odrediti i ostale troškove koji su sastavni dio ukupnih troškova distributivne djelatnosti (tzv. preneseni troškovi koji uključuju: *trošak distributivnih gubitaka, troškove prijenosnog sistema, troškove rada nezavisnog operatora sistema, te troškove po osnovu tarife za sistemsku uslugu*).

Trošak distributivnih gubitaka električne energije utvrđuje se na osnovu nabavne cijene električne energije koja u sebi ne sadrži prenesene troškove (tarifa za usluge prijenosa, tarifa za rad nezavisnog operatora sistema, tarifa za sistemsku uslugu) i odobrene količine električne energije za pokrivanje gubitaka. Kalkulacijska cijena za izračun troška pokrivanja gubitaka u distributivnom sistemu iznosi 9,4467 feninga/kWh, uzimajući u obzir ugovorenu nabavnu cijenu električne energije za 2022. godinu od 10,8855 feninga/kWh, umanjenu za prenesene troškove. U skladu sa članom 12. stav (3) Metodologije, DERK odobrava opravdanu stopu, odnosno procenat gubitaka u distributivnom sistemu. Ostvareni gubici u 2020. godini iznosili su 10,65% od ukupne nabavljene energije, dok su u prvih devet mjeseci 2021. godine u iznosili 9,96%. I pored prisutnog trenda smanjenja, distributivni gubici viši su od ostvarenog prosjeka u Bosni i Hercegovini, koji su u 2020. godini iznosili 9,13%. U cilju smanjenja distributivnih gubitaka i njihovog postepenog svođenja na nivo prosjeka u BiH, a imajući u vidu operativne mjere koje Komunalno Brčko kontinuirano provodi u cilju njihovog smanjenja, odobravaju se gubici od 10%, što iznosi 27.900.000 kWh, a čija je vrijednost 2.635.629 KM.

Troškovi prijenosnog sistema, u skladu sa Odlukom DERK-a broj 04-28-5-333-46/16 od 3. aprila 2017. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 28/17) za korisnike distributivnog sistema određeni su na bazi jediničnih cijena od 0,578 feninga/kWh za preuzetu energiju i 1,472 KM/kW za preuzetu snagu iz prijenosnog sistema, a imajući u vidu da je planirano preuzimanje 279.000.000 kWh energije i 518.703 kW snage u 2022. godini, oni iznose 2.376.151 KM.

Troškovi rada nezavisnog operatora sistema, u skladu sa Odlukom DERK-a broj 04-28-5-357-42/20 od 29. decembra 2020. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 1/21) na bazi tarife za rad nezavisnog operatora sistema u iznosu od 0,0783 feninga/kWh koju plaćaju kupci za električnu energiju preuzetu iz prijenosnog sistema i planiranog preuzimanja 279.000.000 kWh energije iznose 218.457 KM.

Troškovi po osnovu tarife za sistemsku uslugu (troškovi obezbjeđenja rezerve snage za sekundarnu i tercijarnu regulaciju i troškovi gubitaka električne energije u prijenosnom sistemu), u skladu sa Odlukom o tarifama za sistemsku i pomoćne usluge (“Službeni glasnik BiH”, broj 1/21), obračunavaju se prema jedinstvenoj tarifi od 0,4789 feninga/kWh i iznose 1.336.131 KM.

Ukupan potreban prihod (ukupni troškovi) za izračun tarifa za uslugu distribucije električne energije u Brčko Distriktu BiH iznosi 13.681.368 KM i sastoji se od operativnih i kapitalnih troškova djelatnosti distribucije u iznosu 7.115.000 KM, troškova gubitaka energije u distributivnom sistemu u iznosu 2.635.629 KM i prenesenih troškova (usluge prijenosa električne energije, usluge nezavisnog operatora sistema i sistemske usluge) u iznosu 3.930.739 KM.

Ukupni troškovi distributivnog sistema u Brčko Distriktu BiH se, prema čl. 26. i 28. Metodologije, alociraju na kategorije potrošnje korisnika distributivnog sistema po tarifnim elementima i stavovima. Uzimajući u obzir odobrene troškove za distribuciju električne energije, te aktuelne energetske veličine na području kojim kao operator distributivnog sistema upravlja Komunalno Brčko, prosječna tarifa za distribuciju električne energije iznosi 5,45 feninga/kWh, što je neznatno manje od prosječne odobrene distributivne cijene u predhodnom periodu, a koja je iznosila 5,57 feninga/kWh.

Kako su tarifni stavovi za distribuciju električne energije u Brčko Distriktu BiH niži od tarifnih stavova ostalih operatora distributivnog sistema u Bosni i Hercegovini, što je posljedica relativno malog obima stalnih sredstava u vlasništvu preduzeća i po tom osnovu niskog troška amortizacije, te nemogućnosti vlasničke uknjižbe stalnih sredstava koja se koriste za obavljanje djelatnosti distribucije, Komisija je odlučila da tarifne stavove za distribuciju električne energije dalje ne umanjuje, zadržavajući visinu tarifnih stavova u dostignutom iznosu.

Prema mišljenju Komisije, predloženi tarifni stavovi pružaju realnu osnovu Kompaniji da za djelatnost distribucije električne energije ostvari potreban prihod koji omogućava nesmetano funkcioniranje.

Na osnovu naprijed izloženih stanovišta Komisije, u okvirima njenih diskrecijskih prava da potvrdi reprezentativnost i opravdanost svih podnijetih podataka i tvrdnji, da procjenjuje stepen vjerovatnoće ostvarenja svih prognoziranih troškova i rashoda i da odobrava tarife uvažavajući i konkretne okolnosti u periodu podnošenja zahtjeva za odobrenje tarifa sve do objektivizacije uvjeta za njihovo preciznije određivanje, a koristeći ovlaštenja utvrđena Zakonom o prijenosu da uređuje i pitanja reguliranja distribucije električne energije kupcima na području Brčko Distrikta BiH, Komisija donosi odluku kao u dispozitivu.

DERK će kontinuirano pratiti efekte primjene usvojenih tarifa, zadržavajući pravo podešavanja tarifnih stavova kada ocijeni da je to potrebno.

U skladu sa članom 9.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, protiv ove Odluke može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana prijema.

Broj: 04-28-5-264-18/21
15. decembra 2021. godine
Tuzla

Predsjedavajuća Komisije
Branislava Milekić